

Johann Bacmeister

Programma Quo Salvatorem Et Redemptorem Nostrum Jesum Christum De Morte, Diabolo & Inferno gloriosissime Triumphantem Universitatis Rostochiensis Rector Joannes Bacmeisterus Med. D. Prof. P. & Poliater. Omnibus Academicæ iurisdictioni subiectis religiose colendum ob oculos ponit, eosdemq[ue] ad piam & & sobriam Paschatos Christiani Celebrationem serio & amice invitat : [P. P. Rostochii sub Sigillo Rectoratus ipso Paschatos festo. Anno M. DC. LXII.]

Rostochii: Kilius, [1662]

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn734934971>

Druck Freier Zugang

Ru. Progr. 1662/a

Johanni Darmmeister

Progr. paschale.

3

153 17

PROGRAMMA

Quo
**SALVATOREM ET REDEM-
PTOREM NOSTRUM**

**JESUM
CHRISTUM.**

De
Morte, Diabolo & Inferno
gloriosissimè

TRIUMPHANTEM

UNIVERSITATIS ROSTOCHIENSIS

RECTOR

JOANNES BACMEISTERUS

Med. D. Prof. P. & Poliater.

Omnibus Academicæ jurisdictioni sub-
jectis religiose colendum ob oculos ponit,

eosdemq; ad piam & sobriam

PASCHATOS CHRISTIANI

Celebrationem serio & amice invitat.

ROSTOCHII,

Typis JOHANNIS, KILII, Acad. Typogr,

Lutar chus autor gravissimus Ora-
culorum gentilium Christo in, Mundum na-
to, defectum, vocisq; Pythiæ in silentii claves
conjectæ, marcorem, cum stupore animad-
vertens, causas inopinatæ hujus rei laborio-
sè quidem, & non sine eruditionis laude, fru-
stra tamen si propositi argumenti rationem
videas: non frustra, si fructum attendas,
quem ipsa veritas Evangelii inde divinâ pro-
videntia cepit, integro libro reddere aggres-
sus est. In quo & Dæmones ipsos mortales
esse affirmat, exemplumq; de *Pania* memo-
rando interitu adjicit, quem ille quidem regnante Tiberio Cæsare contigisse
narrat, nos etiam mortuo jam & resurgente Christo (idenim sub Tiberio)
factum arbitramur. Æmiliani, inquit, (ut Criniti verbis l. 14. honest. disc.
c. 3. referam) rhetoris ac prudentis viri pater Epiterfes, cum Italiam adna-
vigaret, circa Insulas, quas appellant Echinadas (victoria navali, quam Janus
Aultriacus à Turcis maximâ eorum clade Anno 1571. Non. Octobr. reporta-
vit, hodiè celebres) & ventis deficientibus propè Paxas Insulas (inter Leuca-
diam & Corcyram, Plin. teste, sitas) venisset, repente ab illis Insulis vox magna
est audita, qua *Thannus* quidam vocabatur, homo scilicet Ægyptius, ejusdemq;
navis gubernator. Cunctos percellebat rei novitas; nec respondebat *Than-
nus* nisi tertio vocatus, Et tum voce majori illi edicitur; Cum fueris propè
Paludem; nuncia, *Pana Deum esse mortuum*. Quo audito territi omnes & du-
bii, num illi voci obtemperandum? Consultuit ipse *Thannus*, si venti pro vo-
to spirarent, nihil proxius dicendum: si verò ibidem venti deficerent, prolo-
quendum

135
quendum esse, quod audierant. Quid sit? paludem attingunt, cessant ven-
ti: Ergo *Thannus* in æquor pronus clara voce exclamat. *Magnus Pan mortuus*
est. Quo nunciato, statim magnus multorum gemitus quodam quasi mira-
culo exauditus est. Tantæ rei rumores cum universam Urbem Romam com-
plevissent, Tiberius re comperta, Philosophos convocavit, quæsitū quisnam
ille *Pan* esset? cui, illum à Mercurio & Penelope originem duxisse, respon-
derunt; Fortè & de mortalitatis illius ratione & turba gementium Philoso-
phico more quæsitum variè, ut solet in re nova & cujus solvendæ meræ no-
bis in ratione tenebræ. Quid autem si hisce svaviter de *Pane* nugantibus, me-
lioris ac majoris miraculi venisset nuncius, JEHOVAM, DEUM VERUM,
GLORIÆ DOMINUM à Pontio Pilato crucifixum ac mortuū? Quid si eundè
tertiâ die resurrexisset? Et hæc omnia antiquissimis à primo usq; Mundi initio
Prophetarum vaticiniis consentaneæ gesta? Et hunc solum verum DEUM,
ea causa hominem factum, venisse in mundum, ut opera Diaboli destrueret?
Oraculorum illorum mendacissimorum ora obrunderet & perpetuis catenis
Pana illum & Pythium Apollinem totamq; adeò sceleratissimorum Deastro-
rum colluviem æternis catenis vinciret? Verè gementibus & æternum do-
lentibus in Stygiâ palude angelis Satanæ. Et quæ alia sunt religionis nostræ
arcana toto mundo revelanda postquam è mortuis surrexit, & vivacissimo
verbi sui sono jam penetrat & subjicit sibi universa. Quorum conscientia,
nos quidem Pana illum non miramur mortuum, qui & causam in victoria
Christi resurgentis scimus, & mortis illud genus intelligimus: & ab eodem
nos liberatos esse gloriamur & exultamus, cum cœlesti angelorum exercitu
cantantes voce jubilationis. *Surrexit Pastor bonus, qui animam suam posuit pro*
ovibus suis, Alleluja. Clauso sepulcro, è mortuis prodit vivus, & thesauros
omnes cœlestium bonorum, quos Veteris Sacramenti arcula sub velo Mosis
tectos habebat, publicè exposuit in se completos, nobisq; donandos cre-
dentibus. Fiscella scirpea, quæ infantulum Mosen continebat, extra qui-
dem vilis & picea, intus verò elegantissimo puero ornatissima. Sed quid or-
natus iste interior, nisi Pharaonis adsit, quæ aperiatur, filia? Sic in Mosæ
fœderis arcâ tectus latebat JESUS: quem remoto velamine tandem conspe-
ctura erat filia Sion. Vel in uno Paschali agno quot mysteria Agni illius DEI,
qui morte sua tulit peccata mundi? Augustinus recensuit, & nos ex illo bre-
viter. *Agnus* eligitur, ut simplicitas & innocentia designetur. *Masculus* quæ-
ritur, ut Virtus comprobetur, *Immaculatus*, ut sine crimine, *Anniculus*, ut
exacto

Jo: a

exacto

exacto prædicationis tempore. *Perfectus*, ut instructus omni virtutis gene-
 re. *Mense primo*, ut totus annus à primordio proprio consequatur. *Quarta &*
decima luna, ut lumine veritatis impleto erroris nox operiatur. *Ad vesperam*,
 ut seculi occasus imminens approbetur. *Ejecto fermento*, ut à corde perverfa
 mentis malitia corrupta tollatur. *Oblito sanguine liminibus domorum*, ut fi-
 gura dominicæ passionis fronte signetur. *Ignè assus*; est enim sermo Christi
 robustus cibus. *Neg. in aqua madidus*; non est enim delicatæ interpretationis
 humido languore solvendus. *Nihil prætermittitur*; nihil enim in Christo o-
 mnino reprobatum. *Ossa non conteruntur*; quia nec comminui, hoc est, vinci
 in quoquam Christus potest. *Quicquid superest divinis ignibus imponitur*; quia
 quod quis capere non potest, Christi divinæ scientiæ remittit. Nec, quod
stantes edere iussi, frustra est: nec, quod *lumbis succincti, additis baculis, pedibus*
calceatis, festinantes, cum azymis & picridiis. Ut singuli totius agni & esus pa-
 schalis atomi, singula sint Sacramenta in lucem manifestam producta, post-
 quam omnem præfigurationis umbram pleno fulgure dispulit *Pascha no-*
strum, sol justitiæ CHRISTUS, mysteriorum omnium promus condus. Ad quem
 sepulturæ honoribus afficiendum, quid est, quod Viros præveniunt Mulie-
 res? Quid quod fœmineo se generi primus offert vivus è mortuis Salvator?
 quod in Apostolici muneris cursu pedibus hinc primum incedit abjecti sexus?
Chrysologus, Prima inquit, ad perfidiam mulier, prima recurrit ad fidem; Pri-
 ma ad lacrymas, quæ prima in lapsu: prima audit ab Angelo salutis nuncium,
 quæ prima Diaboli senserat æstum. Mulier mali causa, peccati autor, via
 mortis, sepulchri titulus, inferni Janua, lamenti necessitas tota. Quid mi-
 rum ergo, si ad lacrymas, ad funus, ad sepulchrum, ad obsequium domini-
 ci corporis ardentiori properet affectu fœmina? Cujus jam ante publico Sal-
 vatoris elogio ferebatur amor dicentis, *Multa illi sunt remissa peccata, nam di-*
lexit multum. Vide Mariam Magdalenam, inquit Lutherus, & dilce, quid
 sit amor. Solæ Mulieres valde mane ad Christi pergunt monumentum, ut
 ungant JESUM: Latitant Apostoli, negligunt Viri, vel timore perculli, vel
 ignaviâ remissi, vel incredulitate aversi: Solæ mulieres in officio persistunt,
 labori non parcunt, offensionem & pericula (vah quanta!) non metuunt.
 Sed præ reliquis nescio quid non in Maria viderit Johannes Apostolus, tantâ
 scribendi accuratatione dignum, & quod lectione ipsa inflammet Lectorem.
 Mortuum amat Maria, quem vivum amaverat, quem vitiorum animi exper-
 ta fuerat Medicum. Vivum nescit, sed *Dominum* fatetur, & Dominam
 hunc

157
hunc, quam primum per Sabbathi religionem licebat, mane summo quarit. Venit mulier, venit ad sepulchrū quod viris armatis, & JESU hostibus arcte custodiri non ignorat: Sed venit tamen amoris cæco impetu. Et ecce! lapidem videt ostio sepulchriamotum: deq; ablato corpore JESU conjectura ducitur, animoq; percussa, citatissimo cursu ad Urbem ad Petrum & Johannem: lachrymisq; obortis, abstulerunt, inquit, Dominum, & nescio ubi posuerunt eum. Dominum meum abstulere; quid jam faciam misera? Verba hæc amantis fœminæ Evangelista scribit: At quis affectum illum describat Cordis? quis Oculorum illum quis manuum & totius corporis gestum? Nuncio isto excitati Petrus & Johannes currunt ad sepulchrum, ingrediuntur, Corpus Domini abesse vident, & abeunt. Sequitur fœmineo cursu discipulos Maria, non sequitur abeuntes, sed stat ad sepulchrum, plorat, incurvat se in Monumentum, & quasi oculorum officio reducem facere posset, quem ablatum gemebat identidem prospicit. Et ecce duos Angelos albatos; qui etiam dicunt, Mulier quid fles? Reliquæ mulieres, ut est apud Marcum, cum viderent juvenem amictum stolâ candidâ, expaverunt & digressæ cito fugerunt à monumento, tenebat enim eos stupor & tremor. At quid Maria? nihil turbatur aspectu insolito, nihil alloquio angelico: cæca enim amore, & sancte amens, querelam iterat, Domini corpus restitui vult, id unice quarit: & merita est quæ prima inter omnes redivivum videret Dominum. Media namque inter querula verba, convertens se retrorsum & astantem conspicit JESUM olitoris habitu. An hujus ergo præsentia Mulierem terruit? nihil minus. Quæstioni insisit, si tu, inquit, asportasti eum, dicito mihi ubi posueris eum, & ego eum tollam. Quid ais Mulier amens? tu corpus virile emortuum non fugis sed quaris? & bajulare te tolam posse præsumis? an fœminæ id est? an virium tuarum? Sed non perpendit cæcus amor, quid possit, tantum, quid velit. Nec passus diutius amore absentis eam torqueri Dominus, uno verbo se ostendit, *Maria*. Illa se convertens dicit, *Rabboni*: Et alia agit, quæ Evangelista tacet, innuit tamen, ut tute ipse, qui legis, animi ductu in rem præsentem venias, ipse videas, ipse audias, quæ scribere ipse non potuit: nec ipsa dicere, sed amantissimo complexu testata est. Et quid ego igitur describam? Cessat officium linguæ meæ, & infra rem ipsam cogitatio hæc, quam *Mariæ* quam *Raboni* vox excitat impulsu Spiritus illius, qui scrutatur omnia & attestatur Spiritui nostro, quod Spiritus veritas est. O Mulier magna fides tua: habes enim quem quaris Do-

minum: Vivum habes, quem quæris mortuum: Cœli terræq; dominato-
 rem habes, quem in servi forma amplecteris. Exultate quæ sequiore hoc
 sexu censemini, foemina: quæ sic rapitis ad vos *Salvatores*; quæ officio pie-
 tatis Viros antevertitis, & ad Domini amplexum provocatis Apostolos. No-
 strum erit, *Cives Academi præstantissimi*, ab hisce nunquam satis laudandis fœ-
 minis vias adeundi Hortulanum hunc, qui mansiones nobis æterni fecit pa-
 radysi, discere. Qui non Hortulanus tantum, sed horti Dominus, & hortus
 ipse, imò vitis, cui implantati omnes, fructum ferimus, nec ferimus, nisi ipsi
 implantati. Invitat nos Sapientissimus Regum Salomon ad hujus Hortulani
 contemplationem in sublimi suâ ac mystica de Christo concione, qua in toto
 codice sacro vix ulla occurrit elegantior, quando Cantic. 2. *Surge*, inquit,
amica mea, speciosa mea, & veni. Quia ecce hyems transiit, imber pertransiit,
abiit sibi: flores apparuerunt in terrâ, tempus cantus advenit & vox turturis audita
est in terra nostra: Ficus protrusit grossos suos, & vites uvæ minutæ dederunt odo-
rem. Quibus verbis nos Messias tanquam Sponsus noster, ad spirituale gau-
 dium excitat, non tantum ob præteritam sub lege V. Testamenti rigorosam
 hyemem & dulcissimam in vere N. Fœderis Evangelicæ prædicationis vo-
 cem, auditam, acceptam, confessione redditam; sed etiam propter victoriæ
 de hostibus spiritualibus per Resurrectionem Christi partæ manifestationem,
 quando diræ passionis hyems præterit, iræ & indignationis divinæ imber re-
 cessit: quando flores gratiæ apparuerunt & hos inter primus & maximus
 Christus primitiæ dormientium; quando tempus cantus confessionis Angeli-
 cæ & Apostolicæ, quod Christus revixerit, advenit: Ubi vox Turturis Ec-
 clesiæ suum **SURREXIT**, de quo supra, ingeminat: Ubi vera ficus justitiæ
 grossos suos protulit & longè lateq; odorificos fructus sparsit, Imprimis pa-
 cem cum **DEO** opatissimam, cujus electi in hac vitâ procellosâ per fidem,
 sunt participes, eandem, ejusq; perfectionem gustaturi, quando imbre la-
 chrymarum omnimodo cessante, in resurrectione novissimâ, ceu flores le-
 ctissimi, corporis & animi doribus ornati vocem jucundissimam Sponsi, *Ve-*
nite benedicti patris mei &c. audient, æternumq; Halleluja cantabunt. Ut
 itaq; hunc præsentem diem Paschalem, à Domino Dominantium unanimi
 totius Ecclesiæ consensu Dominicum dictum, rite celebremus & Mysterium
 Festo hoc notatum, pia & devota mente consideremus ejusq; fructum nobis
 applicemus: Aspiciate quæso, mecum Vulnere Domini & Salvatoris nostri
 de Cruce pendentis, sanguinem morientis, precium redimentis, cicatrices
 resur-

159
relurgentis: *Caput* habet inclinatum ad osculandum, *Cor* apertum ad diligendum. *Brachia* extensa ad redimendum. Affixus hic qui fuit in cruce, totus debet esse fixus in Cordē, cujus per dulcissimas rimas, licet nobis sugere, ut Bernhardus loquitur, Mel de Perra, oleum de Saxo, & gustare, quam s̄avis sit Dominus. Ille qui potus est felle & aceto, nobis æternæ vitæ propinat nectar & Ambrosiam. Indignum est, ut eo die laudes debitas taceat lingua carnis, quo caro surrexit auctoris, quoq; tot beneficiis totum genus humanum cumulavit Dominus. Hodie quippe Phœnix igne amoris vivi combustus, nos in cinerem infernalem redactos, novos phœnices genuit. Hodie Pelicanus nos miseros & deficientes Adæ posteros sanguine suo in cruce effuso & instillato vivificavit, justificavit, conservavit. Hodie summus ille Pontifex & Sacerdos Melchisedech, Lapide Manali ab ostio Orci remoto, rorem s̄avem & pluviam saluferam excitavit & aridum pectoris nostri arum irrigavit. Ingratissimus certe sit, hæc immensa Salvatoris nostri beneficia, si quis non agnoscat & vitulos labiorum non immolet: Judæis religio erat durante Pascha fermentum septem diebus domi habere. Nos, qui non ut Judæi typicā, sed verā & reali victimā Paschali fruimur, in Azymis Syncretitatis vivere, veterem Adamum exuere, vetus fermentum expurgare & novam massam piis precibus vitæq; innocentia præparare in Cordibus nostris, decet. Judæi stantes lumbis accincti calceamentis induti, baculum manibus tenentes Pascha edebant, & iter in terram promissam Palæstinam matabant. Nos Christiani, qui per hujus diei, triumphum, non in Palestinam, sed in cœlestem patriam tendimus, animis erectis ab omnibus affectibus puris festum hoc celebrare multo magis oportet. Judæi fasciculo hyssopi, sanguine agni tincto, postes aspergebant eoq; se adversus interfectorem muniebant. Nos Verbo & Medianibus sacramentis precioso sanguine triumphatoris agni immaculati abluti, ab infernalis Draconis insultibus redditi sumus securi. Latissimus hic sese campus beneficiorum Christi multiplici s̄avitate delectans, Agniq; Paschalis Domini nostri JESU CHRISTI memoriam mirifica Voluptate commendans offert: Verum cum ob angustiam pageallarum plura hic addere non liceat: omnes Academiæ nostræ Alumnos, quos præ aliis pietas, devotio & inculpata vita decet, rogo, moneo atq; hortor, ut hunc verum Solis diem, in quo Sol justitiæ nobis illuxit, qui atras mortis nebulas dispulit, cæcas mentes gratiæ radiis illustravit, tristia corda calore amoris fovit & refocillavit, omnibusq; apricari aventibus lucis

æternæ

æternæ potiundæ potestatem concessit, reliquosq; insequentes dies festos, piis
 meditationibus, audiendis concionibus & fundendis ad Deum ardentibus
 precibus transigant, discursationes diurnas nocturnasq;, Vociferationes be-
 luinas studiosè devitent, non Baccho vel Mavortii scyphis & gladiis cum ani-
 mæ & corporis periculo litent, sed agno immaculato, cujus memoriam ho-
 die Ecclesia celebrat, salutem & prosperitatem totius ordinis Academici
 commendent, Legibusq; nuperrime publicatis per omnia conformes se præ-
 beant. Secus si faxint, nostrâ coercionem non tantum sed & vindicem
 Immanuelis nostri & æterni triumphatoris tarditatem iræ
 gravitate pœnæ compensantis manum
 experientur.

P. P. Rostochii sub Sigillo Rectora-
 tus ipso Paschatos festo. Anno
 M. DC. LXII.

relurgentis: *Caput* habet inclinatum ad osculandum, gendum. *Brachia* extensa ad redimendum. Affixus hie tus debet esse fixus in Corde, cujus per dulcissimas rim re, ut Bernhardus loquitur, Mel de Perrā, oleum de S svavis sit Dominus. Ille qui potus est felle & aceto, n pinat nectar & Ambrosiam. Indignum est, ut eo di lingua carnis, quo caro surrexit autoris, quoq; tot bene manum cumulavit Dominus. Hodie quippe Phœnix i bultus, nos in cinerem infernalem redactos, novos ph Pelicanus nos miseros & deficientes Adā posteros sa effuso & instillato vivificavit, justificavit, conservavit. Pontifex & Sacerdos Melchisedech, Lapide Manali ab rorem svavem & pluviam salutariferam excitavit & aridu vum irrigavit. Ingratissimus certe sit, hæc immensa ficia, si quis non agnoscat & vitulos labiorum non ima erat durante Pascha fermentum septem diebus domi ha ut Judæi typicā, sed verā & reali victimā Paschali frui ritatis vivere, veterem Adamum exuere, vetus fermen vam massam piis precibus vitæq; innocentia præparare decet. Judæi stantes lumbis accincti calceamentis indi tenentes Pascha edebant, & iter in terram promissam bant. Nos Christiani, qui per hujus diei, triumphum sed in cœlestem patriam tendimus, animis erectis ab or ris festum hoc celebrare multo magis oportet. Jud sanguine agni tincto, postes aspergebant eoq; se advers niebant. Nos Verbo & Mediantibus sacramentis præ phatoris agni immaculati abluti, ab infernalis Draconi maus securi. Latissimus hic sese campus beneficiorum vitate delectans, Agniq; Paschalis Domini nostri memoriam mirifica Voluptate commendans offert: V stiam pagellarum plura hic addere non liceat: omnes lumnos, quos præ aliis pietas, devotio & inculcata vic atq; hortor, ut hunc verum Solis diem, in quo Sol justi atras mortis nebulas dispulit, cæcas mentes gratiæ radii da calore amoris fovit & refocillavit, omnibusq; ap

ad dili
nce, to
s: fuge
quam
æ pro
taceat
us hu
ri com
Hodie
cruce
as ille
moro,
stri ar
i bene
religio
qui non
Synce
& no
nostris,
anibus
natura
inam
us pu
yffopi,
m mu
trium
dici su
lici sva
ISTI
angu
træ A
moneo
it, qui
tia cor
s lucis
æternæ

